

Gilgamesh eposet

Enki bryter inte eden till de andra gudarna genom att låtsas tala till en vägg, men Utnapishtim (Noa) som är placerad bakom en vägg får höra varningen om översvämningen

**En sammanfattning
och en fullständig version om floden**

Sammanfattning av Richard Hooker
Översättning Gordon Sandgren

Förord

Gilgamesh var en historisk kung i Uruk i Babylonien, vid floden Eufrat i det moderna Irak; han levde omkring 2700 f.kr. Många berättelser och myter var skrivna om Gilgamesh, en del skrevs ner på sumeriska omkring 2000 f.kr. De mejslades in på lertavlor med s.k. kilskrift vilka fortfarande finns kvar.

Det Sumeriska språket har så långt vi vet, inga släktskap med några andra mänskliga språk vi känner. Dessa Sumeriska Gilgamesh berättelser var sammanställda till en längre dikt, och versioner av denna överlevde inte bara på Akkadiska (ett Semitiskt språk, besläktat med Hebréiska som talades av Babylonierna) utan även på lertavlor skrivna på Hurrianska och Hittitiska (ett Indoeuropeiskt språk; en språkfamilj som inkluderar Grekiska och Engelska, talad i Mindre Asien). Alla ovanstående språk var skrivna i handskrift kända som kilskrift, vilket betyder att bokstäverna var kilformade. Den mest fullständiga kvarvarande versionen, från vilken summeringen här är tagen, är härledd från tolv lertavlor, skrivna på det Akkadiska språket, funna i ruinerna av Ashurbanipal bibliotek vid Nineve. Han var kung i Assyrien 669-633 f.kr. Biblioteket förstördes av Perserna 612 f.kr och alla lertavlor blev skadade. Berättelsen om översvämningen på tavla 11 känns igen från Första moseboken och Popol Vuh (även Platon ger en beskrivning av översvämningen och av staden Atlantis i sin dialog, Critias; Palouse Nez Perce har även en berättelse om en översvämning i vilken människorna överlevde genom att klättra upp på ett berg, Yamustus som är Steptoeberget). Den tidigaste kvarvarande hänvisningen till översvämning går tillbaka till 1900 f.kr.

Lertavlorna nämner faktiskt en författare för denna speciella version av berättelsen, vilket är extremt sällsynt i den gamla världen. Du blir här

introducerad för författaren till världens äldsta bok. Hans namn är Shimegi-unninni.

Tavla 1

Den som såg allt [Sha nagba imuru]. Jag kommer att berätta orsaken för världen,

Den som visste allt. Jag kommer att berätta om
[rad saknas]

Han såg det stora Mysterium, han kände till det gömda:

Han fick kunskap om det som fanns före Översvämningen.

Han reste bortom avstånden, han reste bortom utmattningen,

Och då högg han in sin berättelse i sten.

Denna store hjälte som fick kunskapen, Gilgamesh, byggde den stora staden Uruk; tavlan inbjuder oss att se oss omkring, att se storleken på denna stad, dess höga murar, dess stenhuggararbeten, och här vid basen på dess portar som är grunden för stadens murar, är en sten av lapis lazuli varpå är huggen Gilgamesh's redogörelse för sina prestationer, berättelsen du nu skall få höra.

Berättelsen börjar: Gilgamesh, två tredjedelar gud och en tredjedel människa, är den störste kungen på jorden och den starkaste supermänniskan som någonsin existerat; men han är ung och förtrycker sitt folk hårt. Människorna ropade till himmelsguden Anu, den högste guden, för att hjälpa dem. Som gensvar skapar Anu en vild man, Enkidu, ute i den hårda och vilda skogen som omger Gilgamesh's länder. Denna djuriska människa, Enkidu, har en styrka som ett dussintals vilda djur tillsammans; han ska tjäna som en lägre stående medtävlare till den övermänskliga Gilgamesh.

En pälsjägares son upptäcker Enkidu springande naken tillsammans med vilda djur medan han kontrollerar fällor i skogen; han skyndar sig till sin fader med nyheten. Fadern råder honom att gå till staden och ta en av tempelhororna, Shamhat, med sig till skogen; när hon ser Enkidu erbjuder hon sig att ha sexuellt umgänge med vildmannen. Om han underkastar sig henne, kommer han att förlora sin styrka och sin vildhet, säger pälsjägaren.

Shamhat möter Enkidu vid vattenhålet där alla vilda djur samlas; hon erbjuder sig åt honom och han underkastar sig henne, omedelbart förlorar han sin styrka och vildhet, men han vinner förstånd och kunskap. Han sörjer över sitt försvunna tillstånd, men skökan erbjuder att ta med honom till staden där alla civilisationens glädjeämnen skiner i sin glans; hon erbjuder honom att träffa Gilgamesh, den ende som är värdig Enkidu's vänskap.

Gilgamesh har under tiden två drömmar; i den första ramlar en meteorit ner på jorden och den är så stor att Gilgamesh varken kan lyfta eller vända den. Människorna samlas runt meteoriten och firar den, och Gilgamesh omfamnar den som om han vore en fru, men hans moder, gudinnan Rimat-Ninsun, eggjar honom att tävla med meteoriten. I den andra drömmer Gilgamesh att en yxa visar sig vid hans dörr, så stor att

han varken kan lyfta den eller vända den. Människorna samlas runt yxan och firar den, och Gilgamesh omfamnar den som om han vore en fru, men hans moder eggjar honom igen att tävla med yxan. Gilgamesh frågar sin moder vad dessa drömmar kan betyda; hon berättar för honom att en man med stor kraft och styrka kommer till Uruk. Gilgamesh kommer att krama denna man som om han vore en fru, och denne man kommer att hjälpa Gilgamesh att utföra stora gärningar.

Tavla 2

Enkidu blir gradvis introducerad till civilisation genom att för en tid leva med en grupp av herdare som lär honom hur man sköter om hjordar, hur man äter, hur man talar ordentligt, och hur man bär kläder. Sedan går Enkidu in i staden Uruk under stort firande. Gilgamesh, fordrar som kung rätten att ha det första sexuella umgänget med den nyblivna bruden på hennes bröllopsdag; och då Enkidu går in i staden, är Gilgamesh på väg att genomföra den rätten. Detta missbruk gör Enkidu rasande och han ställer sig framför dörren till den äktenskapliga kammaren och blockerar Gilgamesh's väg. Det blir en rasande strid tills Gilgamesh vinner; Enkidu erkänner Gilgamesh's överlägsenhet och de två kramar varandra och blir tillgivna vänner.

Båda Enkidu och Gilgamesh blir gradvis försvagade av det lata livet i staden, så Gilgamesh föreslår ett stort äventyr: de skall resa till den stora cederträskogen i södra Iran och hugga ner alla cederträd. För att göra detta, behöver de döda väktaren i cederträskogen, den store onde anden, Humbaba den förskräcklige. Enkidu känner till Humbaba från sina dagar i skogen; han försöker förgäves att övertyga Gilgamesh att inte göra denna dårskap.

Tavla 3

[Det mesta av tavla tre existerar inte]

De äldre i staden protesterar mot Gilgamesh's planer, men går motvilligt med på det. De överlämnar kungens liv i händer på Enkidu, som de insisterar på att gå först i slaget med Humbaba. Gilgamesh's moder beklagar sig över hennes sons öde i en bön till solguden Shamash, och frågar guden varför han har gett ett så oroligt hjärta till hennes son. Shamash lovar henne att han skall skydda Gilgamesh's liv. Ramat-Ninsun kommenderar också Enkidu att skydda kungens liv och att ta första konfrontationen med Humbaba. Enkidu försöker i panik att återigen övertyga Gilgamesh att inte utföra denna resa, men Gilgamesh är självsäker på framgång.

Tavla 4

Stentavla fyra berättar historien om resan till cederträskogen. Varje dag av den sex dagar långa resan ber Gilgamesh till Shamash; och som svar till dessa böner, sänder Shamash orakel- drömmar under natten till Gilgamesh. Dessa drömmar är alla olycksbådande: Den första är inte bevarad. I den andra drömmer Gilgamesh att han brottas med en stor tjur som delar på marken med sitt frustande. Enkidu förklarar drömmen för Gilgamesh; drömmen betyder att Shamash, tjuren, kommer att skydda Gilgamesh. I den tredje drömmar Gilgamesh:

Åskan dundrade i skyarna och jorden skakade,

Sedan kom mörker och en stillhet som döden.

Blixtrar slog ner i marken och det blev ett starkt ljussken;

Död flödade ner från skyarna.

När hettan och elden hade försvunnit,

hade marken förvandlats till aska.

Enkidu's tolkning av drömmen saknas här, men liksom de andra drömmarna, förutsätts att han har en positiv ton på uttydningen. Den Fjärde drömmen saknas, men Enkidu berättar återigen för Gilgamesh att drömmen varslar om framgång i det kommande slaget. Även den femte drömmen saknas.

Vid ingången till cederträskogen börjar Gilgamesh skälva av rädsla; han ber till Shamash och påminner honom om att han lovat Ninsun att han skulle vara säker. Shamash ropar ner från himmelen och ber honom gå in i skogen för Humbaba är inte klädd i all hans vapenrustning. Den onde anden Humbaba bär vanligtvis på sju höljen med vapenrustning, men nu är han bara klädd i ett, så han är särskilt sårbar. Enkidu tappas sitt mod och vänder tillbaka; Gilgamesh hoppar på honom och de utkämpar en stor strid. Humbaba hör oljudet av deras slagsmål och han skrider fram ur cederträskogen för att utmana inkräktarna. En stor del av tavlan saknas här. På den enda del av tavlan som fortfarande finns kvar, övertygar Gilgamesh Enkidu att de borde hålla ihop mot den onde anden.

Tavla 5

Gilgamesh och Enkidu går in i den härligt vackra cederträskogen och börjar att hugga ner träd. Humbaba hör ljudet och kommer rytande mot dem och varnar dem att ge sig därifrån. Enkidu skriker åt Humbaba att två är mycket starkare än en ond ande, men Humbaba, som vet att Gilgamesh är en kung, hånar kungen för att han tar order från en nolla som Enkidu. Humbaba sätter en ohygglig mask på sitt ansikte och börjar att hota paret, och Gilgamesh springer och gömmer sig. Enkidu skriker åt Gilgamesh och eggas honom att vara modig, och Gilgamesh kommer fram från sitt gömsle och de två startar deras storslagna kamp med Humbaba. Shamash blandar sig i slaget och hjälper de två, och Humbaba är besegrad. Med Gilgamesh's svärd mot sin hals ber

Humbaba på sina bara knän om nåd för sitt liv och erbjuder Gilgamesh alla träd i skogen och att evigt tjäna honom. Medan Gilgamesh tänker över detta, ingriper Enkidu och ber Gilgamesh att döda Humbaba innan några av gudarna anländer och hindrar honom från att göra så. Om han dödar Humbaba, kommer han att uppnå ett vidkänt rykte för alla kommande tider. Gilgamesh hugger bort Humbaba's huvud med ett kraftigt svep med sitt svärd,. Men innan han dör, skriker Humbaba en förbannelse åt Enkidu: "Av er två kan Enkidu inte leva längre, Enkidu kan inte finna någon fred i denna världen!"

Gilgamesh och Enkidu hugger ner cederträskogen och i synnerhet det längsta cederträdet för att göra en stor cederträport till staden Uruk. De bygger en flotte av cederträ och flyter nerför floden Euftrat till deras stad.

Tavla 6

Efter dessa händelser, spred sig ryktet om Gilgamesh och hans uppenbarelse glänser, och han blir sexuellt uppmärksamhet av gudinnan Ishtar, som erbjuder Gilgamesh att bli hans älskare. Gilgamesh vägrar med förolämpningar och räknar upp alla dödliga älskare som Ishtar har haft och relaterar till de gräsliga öden som alla drabbats av tack vare henne. Djupt förolämpad, återvänder Ishtar till himmelen och ber hennes far, himmelsguden Anu att låta henne få den himmelska Tjuren att hämnas på Gilgamesh och hans stad:

Far, låt mig få den himmelska Tjuren

Att döda Gilgamesh och hans stad.

För om du inte låter mig få den Himmelska Tjuren,

kommer jag själv att kasta ner Helvetets portar,

Och krossa dörrposterna slå ner dörrarna,

Och Jag kommer att låt endast döden bli kvar

Och låta döden ströva omkring på jorden

Och de skall äta de levande.

De döda kommer att översvämma allt levande!

Anu ger motvilligt med sig, och den Himmelska Tjuren skickas ner till Uruk. Varje gång tjuren frustar, är dess frustande så kraftfullt att enorma klyftor öppnar sig i jorden och hundratals människor faller ner däri och dör. Återigen arbetar Gilgamesh och Enkidu tillsammans, och de dräper den mäktiga tjuren. Ishtar är rasande, men Enkidu börjar att förolämpa henne, säger att hon är nästa som han och Gilgamesh kommer att döda, och han slita av ett av tjurens lår och slungar det i hennes ansikte.

Tavla 7

Enkidu faller ner sjuk efter att ha haft en serie olycksbådande drömmar; han förstår genom prästerna att gudarna har utvalt honom för att hämnas på honom. De härskande gudarna har haft ett möte och beslutat att någon skall straffas för dödandet av Humbaba och dödandet av den Himmelska Tjuren, så av de två hjältarna beslutar de att Enkidu skall betala straffet. Rasande på grund av det orättvisa beslutet, förbannar Enkidu den stora cederträporten byggd av cederträskog, och han förbannar tempelskökan Shamhat, och pälsjägaren, för att han presenterade honom för civilisationen. Shamhash påminner honom om att fastän hans liv har varit kort, har han njutit frukten av civilisationen och upplevt stor lycka. Enkidu välsignar då skökan och pälsjägaren. I en dröm, kommer en stor ond ande och tar Enkidu och släpar honom till Helvetet, ett Hus av Damm där all död samlas; när han så dör, beskriver han Helvetet:

Huset där döden vistas i totalt mörker,

Där de dricker smuts och äter sten,

Där de bär fjädrar som fåglar,

Där inget ljus någonsin kan lysa in i det ständiga mörkret,

Där dörren och låset till Helvetet är täckt med tjockt damm.
När Jag gick in i Huset av Damm,
På alla sidor var kungakronor staplade,
På alla sidor var kungars röster som bar kronorna,
Som nu bara serverade mat till gudarna Anu och Enlil,
Socker, kött och vatten serverades från skinn.
Jag såg sittande i detta Hus av Damm en präst och en tjänare,
Jag såg även en reningenspräst och en präst i extas,
Jag såg alla stora gudars präster.
Där satt Etana och Sumukan,
Där satt Ereshkigal, Helvetets drottning,
Beletseri, Helvetets skrivare som satt framför henne.
Beletseri höll en skrivtavla och läste den för Ereshkigal.
Hon lyfte sakta sitt huvud när hon märkte mig
Hon pekade på mig:
"Vem har sänt denne man?"
Enkidu anförtror sig själv åt Gilgamesh, och efter att ha lidit hemskt i tolv
dagar, dör han slutligen.

Tavla 8

Gilgamesh gråter bittert efter döden på sin vän, och ger ifrån sig en lång klagan, och befäller all skapelse att aldrig sluta sörja hans döde vän. Det mesta av denna stentavla saknas, men den andra halvan tycks vara en beskrivning av ett monument han bygger åt Enkidu.

Tavla 9

Gilgamesh låter det gå utför med sitt liv; han badar inte, rakar sig inte, tar inte hand om sig själv, inte så mycket för att han sörjer sin vän, utan för att han nu förstår att han också måste dö och den tanken ger honom

panik. Han beslutar sig för att han kan inte leva om inte får evigt liv; han bestämmer sig för att utföra den mest farliga resan av alla: resan till Utnapishtim och hans fru, de enda dödliga som gudarna hade skänkt evigt liv. Utnapishtim bor långt bort, han lever vid alla floders mynning, vid världens ände. Utnapishtim var en stor kung i världen före översvämningen och tillsammans med sin fru, var han den enda dödlige som räddades undan floden av gudarna. Efter en olycksbådande dröm, ger sig Gilgamesh iväg. Han anländer till berget Mashu, vilken skyddar mot den uppgående och nedgående solen, och möter två stora skorpioner som vaktar vägen förbi berget Mashu. De försöker att övertyga honom om att hans resa är fåfäng och farlig, men de tillåter honom ändå att passera. Bortom berget Mashu ligger landet Natt, där ljuset aldrig framträder. Gilgamesh reser elva league (53,13 km) innan ljuset börjar glimma, efter tolv league är det full dag. Han kommer in i en lysande trädgård av ädelstenar, där varje träd bär värdefulla stenar.

Tavla 10

Gilgamesh kommer till ett värdshus vid havets strand; värdshuset ägs av Siduri. Rädd för Gilgamesh's ovärdade utseende, låser Siduri värdshusets dörr och vägrar att släppa in Gilgamesh. Gilgamesh bevisar sin identitet och frågar Siduri hur man finner Utnapishtim. Liksom de jättelika skorpionerna, berättar hon för honom att hans resa är fåfäng och försedd med faror. Men hur som helst så visar hon honom till Urshanabi, färjkarlen, som arbetar för Utnapishtim. Gilgamesh närmar sig Urshanabi med arrogans och våld och med sitt agerande förstör han "sakerna i sten" som på något sätt är i vägen för hans resa till Utnapishtim. När Gilgamesh kräver att föras till Utnapishtim, berättar färjkarlen för honom att det nu är omöjligt sedan "sakerna i sten" har blivit förstörda. Icke desto mindre, råder han Gilgamesh att hugga ner flera träd och göra en

flotte; Det vatten de skall ta sig över är Dödens Vatten. Om någon dödlig rör vid det vattnet, kommer han att omedelbart dö. Med åror kan Gilgamesh föra fram båten och aldrig vidröra det farliga vattnet. Efter en lång och farlig resa, anländer Gilgamesh till en strand och möter en annan man. Han berättar för denna man att han letar efter Utnapishtim och hemligheten med evigt liv; den gamle mannen råder Gilgamesh att döden är ett nödvändigt faktum på grund av gudarnas vilja; alla mänskliga ansträngningar är bara tillfälliga, inte permanenta.

Tavla 11

Nu förstår Gilgamesh att han samtalar med Utnapishtim, den Avlägsne; han hade inte förväntat sig en odödlig människa vara vanlig och i en hög ålder. Han frågar Utnapishtim hur han har erhållit odödlighet, och Utnapishtim berättar för honom den stora hemligheten som är gömd för människor: Vid tiden före översvämningen, fanns en stad, Shuruppak, vid Eufrats sandbanker. Där samlades gudarna till ett hemligt möte; de beslutade sig alla att förstöra världen i en stor översvämning. Alla gudar bestämde under ed att inte avslöja denna hemlighet för några levande, men Ea (en av gudarna som skapade mänskligheten) kom till Utnapishtim's hus och berättade hemligheten för väggarna i Utnapishtim's hus, detta för att tekniskt inte bryta med eden till resten av gudarna. Han tipsade väggarna i Utnapishtim's hus att bygga en stor båt, dess längd lika stor som dess bredd, och täcka båten så att den skulle bli tät, och ta med allt levande i båten. Utnapishtim börjar genast med arbetet och avslutar arbetet med den stora båten vid nyåret. Utnapishtim fyller båten med guld, silver, och allt levande på jorden, och sjösätter båten. Ea befäller honom att gå in i båten och kommenderar honom att stänga dörren bakom sig. Svarta moln dyker upp i horisonten med ett fruktansvärt muller och guden Adad dundrar däri; jorden spricker som ett

lerkärl, och allt ljus försvinner (Är det meteoriten som slår ner på jorden?).
Stormvindarna och svallvågorna förskräcker även gudarna.

Shurippak - en stad som du känner till,
(och) som ligger vid Eufrats banker -
Staden var gammal, (och) gudarna bodde i den,
när storgudarna bestämde sig för att framkalla
översvämningen.

Där fanns Anu, deras fader.

Den tappre Enlil, deras rådgivare.

Ninurta, deras härold.

Ennuge, kunnig i konstbevattning.

Ninigiku-Ea (Enki) var även närvarande;

Enki ville rädda Utnapishtim undan översvämningen men för att inte bryta med den ed som innebar att hemligheten inte fick avslöjas för några levande, talade Enki till husets väggar där Utnapishtim bodde. Enki visste förstås att Utnapishtim fanns i huset och att han skulle höra honom. Men på så vis bröt han tekniskt inte med den ed de hade svurit.

Gudarnas ord upprepar han till vasshyddan (Utnapishtim hem):

'Vasshydda, vasshydda! Vägg! Vägg!

vasshydda, lyssna! Vägg, Vakna upp!

Man av Shuruppak (Utnapishtim), Ubar-Tutus son,

riv ner (detta) hus, bygg ett skepp!

Gör dig av med dina ägodelar, rädda ditt liv.

Glöm din egendom och se till att du överlever.

Ta med säden från allt levande ombord på skeppet.

Dimensionerna på skeppet som du skall bygga skall mätas
upp,

Det skall vara lika brett som det är långt.

Liksom Apsu skall du förse henne med innertak.'

Apsu är underjordiska vattenströmmar. Kanske var det en undervattensbåt Utnapishtim skulle bygga.

Jag förstod, och jag sa till Ea, min herre:

'Min herre, vad du vill att jag ska göra,
det skall jag utföra med ära.

Men vad skall jag säga till staden, människorna och de äldre?'

Ea öppnade sin mun för att tala,
och sade till mig, hans tjänare:

'Du skall säga till dem:

Jag har fått kunskap om att Enlil är fientligt inställd till mig,

Så jag kan inte bo kvar i staden,

Och jag kan inte sätta min fot i Enlil's område.

Jag behöver därför gå ner i djupet,

i vågsvallet med min herre Ea.

Men på er kommer överflöd att regna ner,

De mest utsökta fåglar, sällsynta fiskar.

Landet skall fyllas med rikedomar och grödor.

Han som vid skymningen gav order om att ta hand om

grödorna, kommer att låta vete regna på er (...för att

undanhålla sanningen för Shurupaks invånare angående den riktiga avsikten med regnet).'

Vid gryningen började jag arbeta.

[Ett stycke här är för fragmentariskt för att kunna översättas]

De små bar asfalt,

medan de vuxna hämtade allt annat som behövdes.

På den femte dagen byggde jag hennes stomme.

Golvytan motsvarade ett (helt) tunnland (drygt 4000 kvadratmeter)

Varje var vägg var tio dussin alnar (60 meter) hög.

Varje kant på däckets kvadrat var ett dussin alnar (6 meter).
Jag lade ut sidornas former och satte ihop dem.
Jag försedde henne med sex däck,
(Därför) fördelade jag henne på sju delar,
Hennes golvplan delade jag upp på nio delar.
Jag hamrade i vattenpluggar på henne.
Jag sågade till stöttor att staka fram henne med och fyllde
förråden.
Sex 'sar' (mått – c:a 8 gallon – 1 gallon = 4,55 L) asfalt hällde
jag i smältugnen,
tre sar asfalt hällde jag även inne i.
Tre sar flyttade korgbärarna,
avsides från det enda sar olja som tätningarna förbrukade,
Och två sar olja stuvade båtkarlen undan.
Oxar slaktade jag åt människorna,
Och jag dödade får varje dag.
Must, rödvin, olja, och vittvin
gav jag arbetarna att dricka, som om det vore flodvatten,
Så att de kunde festa som om det vore nyårsafton.
På den sjunde dagen var skeppet färdigt.
Sjösättningen var mycket svår,
så de fick växla de övre golvplankorna med de nedre,
tills två tredjedelar av båtkonstruktionen hade kommit i vatten.
Allt jag ägde offrade jag på henne;
Allt silver som jag ägde offrade jag på henne;
Allt guld som jag ägde offrade jag på henne;
Vad jag än ägde offrade jag det på henne.
Alla mina anhöriga och släktingar fick gå ombord på skeppet.
Djuren på fältet, de vilda djuren,

Alla hantverkare fick gå ombord.
Shamash hade beslutat en fastställd tid åt mig:
'När han som beordrar oro på natten
låter det regna olycksaligt,
Gå då ombord på skeppet och försegla portarna!'
Den fastställda tiden har kommit:
'Han som skapar oro på natten låter det regna olycksaligt.'
Jag iakttog vädret.
Vädret var fruktansvärt att skåda.
Jag bordade skeppet och förseglade portarna.
För att försegla (hela) skeppet, överräckte jag hela
båtkonstruktionen till Puzur-Amurri, min båtkarl,
Jag överräckte hela båtkonstruktionen tillsammans med dess
innehåll.
Vid gryningen,
reste sig ett svart moln upp i horisonten.
Inne i molnet dundrade Adad (stormens och regnets gud),
Medan Shallat och Hanish (förebådare för Adad) rörde sig
framåt,
som budbärare över kullar och slätter.
Erragal (Nergal, underjordens gud) sliter loss skeppspålen (ur
fördämningen);
Fram kommer Ninurta och får dammarna att brista.
Anunnaki lyfter sina facklor,
och fick landet att lysa med sina ljus.
Adads förvirring sträckte sig upp till himlarna,
och vände allt ljus till mörker.
Hela landet krossades som en kruka!
Dagen lång rasade sydstormen,

Den ökade i styrka, och dränkte bergen i vattenfloden,
Och drog fram över människorna som ett krig.
Människorna kunde inte se varandra,
Inte heller kunde människorna ses från himmelen.
Gudarna blev förskräckte för översvämningen,
och de drog sig tillbaka, de flydde till Anus himmel.
Gudarna kröp ihop som hundar,
de kröp ihop mot den yttre väggen.
Ishtar skrek som en kvinna i barnsnöd,
den skönstämiga gudamodern jämrade sig högt:
'Allt som var förr har blivit lera,
för att jag påtalade denna onda handling i gudarnas församling,
Hur kunde jag påbjuda något sådant.
Hur kunde jag beordra en sådan förstörelse av mitt folk,
när det är jag själv som gett liv till detta folk!
Nu uppfyller de havet som fiskyngel!'
Anunnaki gudarna gråter med henne,
De sitter alla försänkta i gråt, med slutna läppar jämrar de sig.
Sex dagar och sex nätter
blåser översvämningens vinden, och sydstormen sveper fram
över landet.
När den sjunde dag anlände,
sjönk vattnet undan som bars fram av sydstormen,
och den hade gått fram som en kämpande krigsarmé.
Havet sjönk tyst undan, stormen bedarrade, översvämningen
upphörde.
Jag såg på vädret: det var stilla.
Alla människor hade dränkts i vatten och lera.
Landskapet var alldeles platt.

Jag öppnade en lucka, och ljus föll på mitt ansikte.
Med försänkt huvud satt jag och grät.
Tårar strömmade ner från mitt ansikte.
Jag tittade mot kustlinjen vid havets yta:
I vart och ett av de fjorton (regioner)
där höjde sig ett berg.
På berget Nisir strandade skeppet.
Berget Nisir höll fast skeppet,
så att det inte rörde sig.
(Omöjligt stycke att tolka)
[I sex dagar satt skeppet fast på berget Nisir.]
På den sjunde dagen,
sände jag iväg en duva.
Duvan flög iväg, men kom tillbaka;
Det fanns ingen plats för den att vila så den kom tillbaka.
Då sände jag iväg en svala.
Svalan flög iväg, men kom tillbaka;
Det fanns ingen plats för den att vila så den kom tillbaka.
Då skickade jag iväg en korp.
Korpen flög iväg, den såg att vattnet hade sjunkit undan,
Den hittade något att äta, cirkulerade runt och kraxade, och
kom inte tillbaka.
Jag släppte då ut (alla djur) och offrade ett offer.
Jag höllde ut ett dryckesoffer på toppen av berget.
Sju gånger sju dyrkeskäril satte jag upp
På deras fat placerade sockerrör, cederträ, och myrra.
Gudarna kände lukten.
Gudarna kände lukten av den söta doften.
Gudarna samlades som flugor runt offret.

Så snart den stora gudinnan (Ishtar=Ninhurti) anlände,
lyfte hon upp de stora juveler som Anu hade skänkt henne:
'Ni gudar som är här, så säkert som denna lasursten hänger
på min hals skall jag inte glömma.
Jag skall ha dessa dagar i min åtanke, och aldrig glömma dem.
Låt gudarna komma till detta offer:
(Men) låt inte Enlil komma till offret,
För han var oförnuftig, och framkallade översvämningen
Och mitt folk överräcktes åt förstörelsen.'
Så snart som Enlil anlände,
Och såg skeppet blev han rasande,
Han fylldes av vrede mot Igigi gudarna (himmelska gudar):
'Har några levande klarat sig?
Ingen människa fick överleva förstörelsen!
Ninurta öppnade sin mun för att tala,
Och sade till Enlil:
'Vem förutom Ea (Enki) kan ha hittat på dessa planer?
Det är endast Ea som känner till alla händelser.'
Ea öppnade sin mun för att tala,
Och sade till Enlil:
'Du den visaste av gudar, du som är en hjälte,
Hur kunde du så oförnuftigt framkalla översvämningen?
Syndarens synder kommer tillbaka på honom själv,
till överträdaren återvänder överträdelsen!
(Så) var mild, så att han inte blir dödad,
Vara tålmodig, så att han inte blir fördriven!
Istället för att framkalla en översvämning,
skulle ett lejon ha rest sig upp och förminskat människan!
Istället för att framkalla en översvämning,

skulle en varg rest sig upp och förminskad människan!
Istället för att framkalla en översvämning,
skulle en farsot slagit ner människan!
Den var inte jag som avslöjade storgudarnas hemlighet.
Jag lät Atrahasis ('mycket klok', ett epitet för Utnapishtim) se
en dröm,
Och han förstod gudarnas hemlighet.
Ta nu emot mitt råd angående honom!
Därpå gick Enlil ombord på skeppet.
Han tog mig ombord på skeppet genom att hålla mig i handen.
Han tog ombord min fru och lät (henne) knäböja vid min sida.
Han stod emellan oss, och han vidrörde våra pannor och
välsignade oss:
'Hittills har Utnapishtim bara varit mänsklig.
Hädanefter skall Utnapishtim och hans fru vara som oss gudar.
Utnapishtim skall bosätta sig långt bort, vid flodernas
mynning!'
Sålunda tog de mig och lät mig bosätta mig långt bort,
vid flodernas mynning.

Vid slutet av berättelsen, erbjuder Utnapishtim Gilgamesh en chans till
odödlighet. Om Gilgamesh kan vara vaken i sex dagar och sju nätter
kommer han att bli odödlig. Gilgamesh accepterar detta villkor och sätter
sig ner på stranden; När han sätter sig ner somnar han ögonblickligen.
Utnapishtim berättar för sin fru att alla människor är lögnare, att
Gilgamesh kommer att förneka att han fallit i sömn. Så han frågar sin fru
om hon vill baka en limpa bröd varje dag och lägga limpan vid
Gilgamesh's fötter. Gilgamesh sover utan att vakna upp i sex dagar och
sju nätter, och då väcker Utnapishtim honom. Förfärad säger Gilgamesh,
"Jag slumrade bara till en halv sekund." Utnapishtim pekar på

brödlevarna och visar på deras olika ålder från det mesta färska brödet, till det äldsta och inte alls färska brödet som lades vid hans fötter på den första dagen. Gilgamesh är utom sig:

Vad gör jag nu, vart går jag nu?

Döden har uppslukat min kropp,

Död bor i min kropp,

Varhelst jag går, varhelst jag tittar, där är Döden!

Utnapishtim's fru övertalar den gamle mannen att ha barmhärtighet med honom; han erbjuder Gilgamesh i stället för odödlighet en hemlig växt som kommer att göra Gilgamesh ung igen. Plantan finns på botten av havet på en avlägsen plats; Gilgamesh binder stenar på sina fötter, och sänker sig till botten, och rycker upp den magiska plantan. Men han använder den inte för han tror inte på den; istället beslutar han sig för att ta den tillbaka till Uruk och testa den på en gammal man först, för att försäkra sig om att den fungerar.

Urshanabi tar honom över Dödens Vatten. Flera league inåt landet, Gilgamesh och Urshanabi stannar för att äta och sova; medan de sover, slingrar sig en orm fram och äter upp den magiska plantan (därför ömsar ormar skinn) och ringlar iväg. Gilgamesh vaknar för att finna att plantan är borta; han faller ner på sina knän och gråter:

Av vilken anledning har jag ansträngt mig? Av vilken anledning har jag rest iväg?

Av vilken anledning har jag lidit?

Jag har absolut inte vunnit någonting,

Jag har bara gett ormen en vinst, jordlejonet!

Berättelsen slutar med Gilgamesh vid slutet av sin resa stående framför Uruks port, och inbjuder Urshanabi att se sig runt och betrakta denna stora stad, dess höga murar, dess stenarbeten, och här vid basen av

dess portar, som grund till stadens murar, en sten av lapis lazuli varpå är hugget Gilgamesh's samlade bedrifter.

